

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/55084

16 Aralık 2014

Sayı : 64272063- 610-3714
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-55084)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 19.11.2014 tarih ve 43452547-120.00-203053 sayılı yazısı.

Muğla Milletvekili Sayın Tolga ÇANDAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7/55084 esas numaralı yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN TOLGA ÇANDAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/55084)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Alatepe mahallesinde, 3-43 metreler arasında, 3500-4500 kalori enerji kapasiteli iki linyit kömürü daman bulunmaktadır. Bu damarların büyük bölümü yerleşim alanları içinde olup, şahısların özel mülklerinin altına kadar uzanmaktadır. Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, TKİ, bu alandaki kömürün çıkartılması hakkını rodövens usulüyle KİAŞ'a, Kİ AŞ da üç ayrı özel firmaya vermiştir. Bu hakkı alan özel şirketler de, açtıkları galeriler aracılığı ile kömür çıkarmaya başlamışlar, giderek yöre halkının özel mülklerinin altına doğru ilerlemişlerdir. Denetim yapıp yapılmadığını bilemediğimiz gibi, ilerlemenin boyutları hakkında da bilgi sahibi değiliz.

Daha önce yaşanan olaylardan dolayı deneyimli olan bölge halkı, bu galerilerin oluşturduğu boşluklar nedeniyle, daha sonra çökmeler yaşanacağını, bunun da can ve mal kayıplarına neden olacağını söyleyerek kömür çıkarma işinin durdurulmasını talep etmişlerdir.

Bu konuyu mahkemeye taşımalarına rağmen, adli anlamda "ibretlik" denebilecek bir kararla "herhangi bir zarar meydana gelirse, zarar tazmin edilir" şeklinde bir karar verilmiştir.

Buna göre;

- Küçük bir grubun ticari menfaatleri uğruna yöre sakinlerinin bu denli mağdur ve huzursuz edilmesi doğru mudur?
- Soma ve Ermenek facialarında olduğu gibi, bu bölgedeki feryatları da duymazdan gelerek yeni facialara meydan vermeden, bölge halkının sesine kulak vermeyi düşünür müsünüz?
- Bölgedeki kömürün çıkartılması isteniyorsa, altında kömür bulunan özel mülk ve arazi sahipleriyle görüşüp anlaşarak, istimlak seçeneğini değerlendirmeyi düşünür müsünüz?
- Mevcut durumun düzeltilmemesinin bölgede yaratacağı maddi manevi olumsuz sonuçları telafi edebilecek misiniz?
- Vatandaşın rızası alınmadan özel arazilerinin altında üretim yapmak doğru mudur?
- Kömür çıkarma hakkını alan firmalar, köyün altına kaç metre oymuşlardır?
- Bu işyerlerinde denetim yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa kim tarafından denetim yapılmaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

Ülkemizde madencilik faaliyetleri 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) tarafından ruhsatların ne şekilde kimlere verileceğine yönelik işlemler Maden Kanununun ilgili maddeleri ile hüküm altına alınmıştır. Gerek maden arama ruhsatı verilmesi aşamasında gerekse işletme ruhsatı verilmesi aşamasında kanunda belirlenmiş açık hükümler uygulanmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, faaliyetler esnasında çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal dengenin korunmasına yönelik olarak maksimum tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen ruhsatların sahiplerinin, ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesi gereği, arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer taraftan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceği olası zararlar (patlatma, sarsıntı, toz, gürültü vs.) konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) izni ile İl Özel İdarelerinden Gayri Sıhhi Müessese (GSM) izin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri almamaları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme izni verilmemektedir.

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN TOLGA ÇANDAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/55084)**

Çevre Kanunu gereği sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ÇED Olumlu Belgesinin ve bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur. Mera alanları için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesi hükümleri ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında işlem yapılmaktadır.

Ruhsat sahiplerinin, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımlarını diğer sektörlerde yapılan fabrika-atölye-tesis yatırımları gibi yürürlükte bulunan mevzuatlardaki prosedürleri takip ederek gerçekleştirmektedirler. Bu faaliyetler esnasında bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler v.b. gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından rutin olarak denetlenmekte ayrıca bu denetimler dışında gerek vatandaşlardan gerekse diğer kurumlardan gelen şikâyet/ihbar gibi durumlarda ruhsat sahalarında denetimler yapılmaktadır. Yapılacak/yapılan bu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7 nci maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsatlar için işlem yapılarak faaliyetleri durdurulmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, yapılan faaliyetlerle ilgili olarak kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmakta olup sonuçları Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmakta, kanun, yönetmelik ve projelerine uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine 7 nci Madde kapsamında teminat iradı olmak üzere idari para cezası uygulanmaktadır.

Soru önergesine konu alanda S.32234 sayılı ruhsat sahasının bulunduğu sahada yer altı işletme yöntemiyle çalışılan ocaklarda ortalama +200 kotunda çalışılmaktadır. Söz konusu saha; 30.10.2008, 11.02.2010, 06.05.2010, 08.07.2010, 19.01.2012, 05.04.2010, 06.05.2013, 10.07.2014, 15.10.2014 tarihli olurlar ile MİGEM tarafından denetlenerek, gerekli işlemler tesis edilmiştir.